

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

BERETNING

OM

FREDERIKSBERG SKOLEVÆSEN

FOR SKOLEAARET 1923—24

(TIDEN FRA 1. AUGUST 1923 TIL 31. JULI 1924).

FRA

SKOLEDIREKTØREN

KØBENHAVN

SPUHR & SIEBUHR, BOGTRYKKERI, REGNEGADE 19

1925

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

Skolevæsenets Administration.

Skoledirektionen for Frederiksberg Provsti:

Stiftamtmand, Kammerherre C. E. A. Ammentorp (K. DM.).
est. Provst Hans Koch.

Frederiksberg Skolekommission:

Professor, Direktør H. O. G. Ellinger (K. DM. M. L.), Formand.
Sognepræst S. C. Borresen.
Direktør F. C. Grønvald (R.), M. F. K.
Værktører V. Fornæs. (M. F. K.)
Bager J. P. Nielsen, M. F.

Skoledirektør:

Cand. theol. F. C. J. Thorbjørnsen. (R.)

Viceskoleledere:

Sofus Franck.
Cand. juris. Holger Rützebeck.

Skolevæsenets Kontor

er Mynstersvej Nr. 5, Kontortid for Ekspedition Kl. 10—2; Skoledirektøren personlig Kl. 1—2.

Skolevæsenet.

Børnetallet. Efter Uddrag af de Skolelister, som ledsager Mandtalslisterne, udgjorde det samlede Antal Børn i skolepligtig Alder i Frederiksberg Kommune den 31. December 1923: 9 520.

Heraf undervistes:

i Statsskoler paa Frederiksberg	268 (192 Dr. og 76 P.)
i — i andre Kommuner	79 (17 — „ 62 —)
i kommunale Skoler paa Frederiksberg	6 645 (3 467 — „ 3 178 —)
i kommunale Skoler i andre Kommuner	179 (115 — „ 64 —)
i anerkendte Privatskoler paa Frederiksberg	1 902 (913 — „ 989 —)
i anerkendte Privatskoler i andre Kommuner	388 (112 — „ 276 —)
i Hjemmene og paa lignende Maade..	55 (31 — „ 24 —)
Uden Undervisning var	4 (3 — „ 1 —)
Disse sidste var alle syge.	

Elevtallet. Foruden de 6 645 Børn i skolepligtig Alder fandtes der den 31. December 1923 endvidere i Kommuneskolerne 395 Børn under 7 Aar, 854 over skolepligtig Alder og 709 (181 over, 508 i og 20 under skolepligtig Alder) fra andre Kommuner. Omvendt fandtes i andre offentlige Skoler 526 skolepligtige Børn, som var hjemmehørende paa Frederiksberg. I Gennemsnit har der i afvigte Sommerhalvaar været 8 544 og i Vinterhalvaaret 8 592 Børn i Kommuneskolerne.

I de sidste Aar har Kommunens samlede Antal Børn i skolepligtig Alder fordelt sig saaledes:

	Statsskoler		Kommunale Skoler		Anerkendte Privatskoler		Under- vist i Hjem- mene og paa lig- nende Maade	Uden Under- visning	Ialt
	paa Frede- riksberg	i andre Kommun- er	paa Frede- riksberg	i andre Kommun- er	paa Frede- riksberg	i andre Kommun- er			
31. December 1919	223	96	7 728	312	2 139	460	45	13	11 016
— 1920	209	87	7 360	284	2 067	439	35	3	10 484
— 1921	204	97	7 190	264	2 011	436	26	5	10 233
— 1922	167	91	6 945	209	2 034	391	33	9	9 879
— 1923	268	79	6 645	179	1 902	388	55	4	9 520

Procentvis:

31. December 1919	2,02	0,87	70,15	2,83	19,42	4,18	0,41	0,12	
— 1920	1,99	0,83	70,20	2,71	19,72	4,19	0,33	0,03	
— 1921	1,99	0,95	70,26	2,58	19,65	4,27	0,25	0,05	
— 1922	1,69	0,92	70,30	2,11	20,60	3,96	0,33	0,09	
— 1923	2,81	0,83	69,80	1,88	19,98	4,08	0,58	0,04	

Elevtallet stillede sig i de foregaaende Aar saaledes:

	Elevler hjemmehørende paa Frederiksberg			Elevler hjemmehørende i andre Kommuner	Ialt	Skolepligtige Elevler hjemmehørende paa Frederiksberg, i andre off. Skoler
	over skolepligtig Alder	i skolepligtig Alder	under skolepligtig Alder			
31. Dec 1919	697	7 728	154	532	9 111	631
— 1920	719	7 360	256	586	8 921	580
— 1921	732	7 190	257	628	8 807	565
— 1922	794	6 945	319	631	8 689	467
— 1923	854	6 645	395	709	8 603	526

Afz og Tilgangen ved de enkelte Skoler har været følgende:

(Se Tabellen Pag. 6).

Efter Hovedaarsagerne til Afz og Tilgangen stiller denne sig saaledes:

Tilgang ved Skolealderens Begyndelse	Afgang ved Skolealderens Slutning	Overskud
1 153	861	292
Tilgang fra andre Skoler	Afgang til andre Skoler	71
493	422	

Den samlede Opgang i Elevantallet bliver herefter 363.

Til Sammenligning med de foregaaende Aar anføres følgende Oversigt:

	Børnetal v. Skoleaar. Begyndelse	Tilgang ved Skolealderens Begyndelse	Afgang ved Skolealderens Slutning	Tilgang fra andre Skoler	Afgang til andre Skoler	Overskud	Børnetal ved Skoleaarets Slutning.	Aarets gennemsnitlige Børnetal
1919—20	8 491	965	1 146	1 338	563	594	9 085	9 174
1920—21	9 085	1 007	1 282	585	533	± 223	8 862	8 991
1921—22	8 862	1 003	1 261	660	509	± 107	8 755	8839
1922—23	8 597	1 061	1 690*	694	558	± 493	8 104	8 596
1923—24	8 104	1 153	861	493	422	363	8 467	8 570

*) Antallet blev saa stort paa Grund af Omordningen af Skoleaaret fra April til Sommerferien.

	Børnetal v. Skole- aarets Begynd.	Tilgang						Afgang							Børnetal den 31. Juli 1924	Aarets gennem- snitlige Børnetal	
		fra andre Klasser	fra Hjemmet	fra offentlige Skoler paa Frederiksberg	fra andre offentl. Skoler	fra private Skoler	Ialt	til andre Klasser	til offentlige Skoler paa Frederiksberg	til andre offentl. Skoler	til private Skoler	ved Slutn. af den skolepl. Alder	udskrevne iflg. Lov af 24/3 99 § 1, 5. Stk.	døde			Ialt
Skolen paa Howitzvej	863	6	111	12	57	3	189	6	22	71	5	81		1	186	866	880
Skolen paa Niels Eb- besensvej	745		119	14	35	41	209		49	38	11	57		1	156	798	812
Skolen paa Godthv.	765	4	135	36	32	2	209	4		26	11	71			112	862	873
— paa Fuglevgsv.	629	35	71	31	28	13	178	35	38	37	7	98		3	218	589	604
— - Nyelandsv.	826	1	101	35	24	7	168	1	23	38	2	58	1		123	871	874
— - Solbjergv.	791	4	141	24	29	2	200	4	29	20	6	100			159	832	832
— - Lollandsv.	780	1	159	43	11	3	217	1	55	34	5	70			165	832	846
— - Duevej . . .	1072	9	165	24	26	6	230	9	53	67	14	77	3	1	224	1078	1095
— - la Coursvej	955	84	149	39	25	20	317	84	17	17	3	112	1		234	1038	1044
Frederiksberg Gym- nasium	401	1	1	29	4	61	96	1		3		98			103	394	399
Mellem- og Realsko- len for Piger, Ami- cisvej	175	1				29	30	1			2	5			9	196	198
H. C. Ørstedesvejs Pi- geskole	102		1		8	27	36			4	1	21	1		27	111	113
	8104	146	1153	287	279	214	2079	146	287	355	67	848	6	7	1716	8467	8570

Skolebygningerne. Ud over den almindelige Vedligeholdelse af Skolebygningerne er der i Aarets Løb foretaget følgende Arbejder: Omlægning af Gulvet i Gymnastiksalen ved Skolen paa Duevej paa Grund af Svamp, Indretning af nye Kontorlokaler i Skolen paa Fuglevangsvej, Opsætning af Cycleskure ved Skolerne paa N. Ebbesensvej og Godthaabsvej samt Ombygning af Veranda ved Høve Sanatorium.

Klasse-og Timetal samt Børnetal pr. Klasse. Antallet af Klasser og Undervisningstimer ved de enkelte Skoler var pr. Aug. 1924 følgende (se Tabellen Pag. 8):

Børnetallet pr. Klasse var i Gennemsnit ved Skolcaarets Begyndelse i Værneklasser 13,33, i Hjælpeklasser 14,00, i Mellemskole- og Realklasser 23,63, i Gymnasieklasser 17,33 og i de øvrige Klasser 30,30.

Elevtallets Fordeling mellem de enkelte Klasser stillede sig saaledes ved Midten af Skolcaaret (se Tabellen Pag. 9).

I Klasser for svagt begavede Elever undervistes:

	1. August 1923.	Tilgang.	Afgang.	31. Juli 1924.
i Værneklasser	36	8	5	39
i Hjælpeklasser	69	22	14	77

Skolevæsenet har betalt for 2 Børns Undervisning hos en af samme antagen Lærerinde, for Undervisning af 5 tungt hørende Børn i Abnormskoler samt for Undervisning af 3 Elever paa Københavns Kommunes Svagsynsskole.

Det Antal Børn, som forlod Skolen efter Slutningen af den skolepligtige Alder blev udskrevet fra følgende Klasser:

Gymnasiet	5,0 pCt.
Realklasse	12,0 "
IV Mellemskoleklasse	10,4 "
III —	3,5 "
II —	3,5 "
I —	0,1 "
Afgangsklasse (7. og 8. Klasse)	42,5 "
6. Klasse	17,2 "
5. —	3,7 "
4. —	0,5 "
Hjælpe- og Værneklasse	1,7 "

	Gymnasie- klasser			Realklasser (Pigeskolekl.)	Mellemkole- klasser				Folkeskoleklasser								Klassetal ialt	Undervis- ningstimer (heri frivil. Sprogtimer)		
	3	2	1		IV	III	II	I	8	7	6	5	4	3	2	1			Hjælpe- klasser	Værne- klasser
Skolen paa Howitzvej				1	2	2	1	1		2	2	4	4	3	4	3		3	31	962
— — Niels Ebbesensvej ...				2	1	2	1	2		3	2	4	3	4	3	3			29	917
— — Godthaabsvej				2	2	2	2	2		2	2	3	4	4	3	4			32	1021
— — Fuglevangsvej				1	2	2	2	2		2	2	2	2	2	3	2			24	786
— — Nyelandsvej				1	2	2	2	2		2	2	5	4	2	4	3			31	950
— — Solbjergvej								1		2	3	3	4	5	4	4	3	3	29	888
— — Lollandsvej									1	2	3	6	5	5	3	5	5		30	907
— — Duevej									1	1	3	3	6	6	6	6	5	2	38	1169
— — la Cours Vej				2	2	2	2	2	1	3	2	2	3	4	4	4			33	1070
Frederiksberg Gymnasium	3	3	3		2	2	2	2											17	614
Skolen paa Amicisvej				1	1	2	2	2											8	284
— — H. C. Ørstedesvej 7 B..				2	1	1	1	1											7	202
Ialt	3	3	3	10	15	17	15	17	3	21	21	35	35	35	34	33	5	3	308	9770
	9				64				225											

	Gym- nasiekl.	Realkl.	IV	8	III	7	II	6	I	5	4	3	2	1	Hjælpe- klasser	Værne- klasser	Talt
Skolen paa Howitzvej.....			35		34	55	28	71	26	124	136	95	132	112		40	888
— — Niels Ebbesensvej..		17	21		42	75	28	64	49	85	99	134	88	115			817
— — Godthaabsvej.....		40	34		44	53	45	60	61	92	101	125	77	140			872
— — Fuglevangvej.....		23	31		39	40	43	45	51	49	58	63	97	68			607
— — Nyelandsvej.....		22	35		42	57	46	63	59	152	103	67	124	105			875
— — Solbjergvej.....						59		82	28	86	120	129	136	145	43		828
— — Lollandsvej.....				30		60		78		166	140	125	93	159			851
— — Duevej.....				24		77		86		162	187	163	199	164	31		1093
— — la Coursvej.....		41	44	26	52	69	65	59	63	75	110	146	150	151			1051
Frederiksberg Gymnasium.....	157		55		61		64		62								399
Skolen paa Amicisvej.....		13	22		54		50		60								199
— — H. C. Ørstedesvej 7 B		23	17		21		25		27								113
Talt.....	157	179	294	80	389	545	394	608	486	991	1054	1047	1096	1159	74	40	8593
pCt. af Børnetallet....	1.8	2.0	3.4	0.9	4.5	6.3	4.5	7.0	5.6	11.5	12.4	12.1	12.7	13.4	0.08	0.4	

Undervisningsforhold:

Resultatet af de officielle Eksaminer var følgende:

	Examenstermin	Studentereksamen		Realexamen (Pigeskoleeksamen*)		Mellemskoleeksamen		
		Elevtal	Gennemsnitskarakterer	Elevtal	Gennemsnitskarakterer	Elevtal	Gennemsnitskarakterer	
Skolen paa	Juni 1924							
Howitzvej						34	6,88	
Niels Ebbesensvej...				17	6,24	20	6,79	
Godthaabsvej				40	6,85	32	7,02	
Fuglevangsvej				22	6,93	30	7,20	
Nyelandsvej				22	6,60	35	7,02	
la Coursvej				38	6,92	44	6,85	
Frederiksberg Gymnasium			44	6,67			53	6,33
Amicisvej					13	7,11	22	7,29
H. C. Ørstedesvej 7...					10*	6,73		
Ialt		44	6,67	162	6,77	270	6,92	

Af de 270 Elever, der bestod Mellemskoleeksamen, afsluttede 88 deres Skolegang med denne Eksamen, 64 optoges i Gymnasier og 118 overgik til Realklasser.

Til den af Staten anordnede Optagelsesprøve til I Mellemskoleklasse i Maj—Juni 1924 var der indmeldt 327 Elever. Heraf blev 3 Elever afmeldt, og 4 fik paa Grund af Alder ikke Adgang til Prøven. Af de 320 Elever, der deltog i Prøven, boede 12 Elever i København, 307 Elever paa Frederiksberg og 1 Elev i Gentofte Kommune.

122 Elever eller 38,1% bestod ved skriftlig Prøve alene, og 145 Elever eller 45,3% bestod ved samlet Prøve, saaledes at der ialt bestod 267 Elever eller 83,4%.

14 Elever eller 4,4% bestod ikke skriftlig Prøve, og 39 Elever eller 12,2% bestod ikke samlet Prøve. 53 Elever eller 16,6% bestod altsaa ikke Prøven.

Af I Mellemskoleklasser oprettedes 15 med ialt 485 Elever fra kommunale og ikke-kommunale Skoler (2 Klasser i Skolerne paa N. Ebbesensvej, Godthaabsvej, Fuglevangsvej, la Coursvej samt Frederiksberg Gymnasium; 1 Klasse i Skolerne paa Howitzvej, Nyelandsvej, Solbjergvej, Pigeskolen Amicisvej og Pigeskolen paa Ørstedesvej).

Skolestipendier. Skolkommissionen har uddelt:

2	Oplægsstipendier	à 100 Kr.
28	—	à 150 „
6	—	à 100 „

Desuden er der til Elever i Gymnasie-, Præliminær- og Realklasserne uddelt Flidspræmier til Beløb ca. 500 Kr.

Fra *det kommunale Præliminærkursus*, der oprettedes i August 1908 og staar aabent for alle i Kommunen hjemmehørende unge Mennesker under 17 Aar, som har haft Bolig her mindst 2 Aar og bestaar Adgangsprøven (i Dansk og Regning), har i alt 505 Elever bestaaet Almindelig Forberedelseseksamen (Præliminæreksamen).

Kursuset har i det forløbne Skoleaar haft 2 Hold Elever, fordelte i 4 Klasser.

Af Hold I, som begyndte sin Undervisning i April 1922, indstilledes 29 Elever til Eksamen i Maj—Juli 1924. De bestod alle med et Gennemsnit af 99,29 Points. 2 opnaaede Udmærkelse.

Hold II oprettedes i August 1923 med 50 Elever. Heraf udgik 5 i Aarets Løb, 4 paa Grund af for ringe Evner, 1 manglede Lyst til at læse.

Ved Aarets Slutning var Elevantallet i alt 74, Hold I 29, Hold II 45.

Udgiften udgjorde i

1919—20	32 413 Kr.	70 Ø.
1920—21	38 566	— 98 —
1921—22	38 720	— 06 —
1922—23	36 684	— 79 —
1923—24	37 562	— 56 —

De kommunale Fortsættelseskursus for unge Mænd og Kvinder indtil 22 Aars Alderen havde i Vinterhalvaaret 1923—24 deres 24de Undervisningsaar. Undervisningen begyndte med 606 Elever (mod 773, 906, 771 og 616 de fire nærmest foregaaende Aar), 158 Mænd og 448 Kvinder, heraf 137 Mænd og 347 Kvinder til Dagkursus. Eleverne fordeltes i 30 Hold:

- A. *Dagkursus*, 23 Hold: Dansk og Skrivning 2 Hold (1 Md., 1 bl.), Regning og Skrivning 3 Hold (1 Kv., 1 Md., 1 bl.), Engelsk 3 Hold (bl.), Bogføring 2 Hold (bl.), Stenografi 1 Hold (bl.), Sløjd m. m. 2 Hold, Husgerning 9 Hold, Kjølesyning 1 Hold.
- B. *Aftenkursus*, 7 Hold: Engelsk 1 Hold (bl.), Tysk 2 Hold (bl.), Kjølesyning 4 Hold.

I Sprog og til Dels Husgerning blev viderkomne skilt fra Begynderne. Til Kjølesyning og Husgerning mødte Eleverne 2 Gange

om Ugen à 3 Timer, til de andre Fag 3 Gange à 2 Timer, Fortsættelse i Sprog dog 2 \times 2 Timer ugentlig. — Af de 34 Lærere og Lærerinder, der meddelte Undervisningen, havde de 22 Ansættelse ved Kommunens Skolevæsen.

1918 oprettedes for første Gang Kursus (*Dagkursus*) i April, Maj og Juni Maaneder i Bogføring, Maskinskrivning og Stenografi (6 Timer ugentlig i hvert Fag), særlig beregnet paa Elever, der har taget Præliminære, Reale eller Mellemskoleeksamen ved Kommunens Skolevæsen. Af Hensyn til Skoleaarets Flytning afholdtes dette Kursus fra 15. Septbr.—15. Decbr., og der meldte sig 66 Elever — 13 Md. og 53 Kv. — der fordeltes paa 3 Hold til Maskinskrivning, 2 Hold til Bogføring og Stenografi. Hvert Hold havde 18 Timer ugentlig i Tiden 5—9 Em. Ca. 50 Elever deltog i alle 3 Fag.

Elevantallet var nedadgaende, saa at det ved Undervisningens Begyndelse og ved Slutningen af hver Maaned udgjorde:

								Afgang.
1921—22	773	755	748	690	659	607	557	28,0%
Sommerkursus	95	86	80	77				18,9%
1922—23	616	608	584	522	492	461	455	26,1%
Sommerkursus	137	131	105	106				22,6%
1923—24	606	614	605	586	544	503	479	21,0%
Efteraarskursus	66	62	59	55				16,7%

Nedenstaaende Oversigt viser Forsømmelserne i de 3 sidste Aar i pCt. af Skoledagene:

1921—22	13,4	8,0
Sommerkursus	3,2	2,0
1922—23	10,9	5,4
Sommerkursus	7,4	3,5
1923—24	10,6	6,3
Efteraarskursus	6,4	4,0

I Indskrivningspenge har Eleverne betalt 2 049 Kr.

Skolens Udgift udgjorde:

1919—20	42 834 Kr. 26 Øre
1920—21	52 729 — 82 —
1921—22	46 779 — 62 —
1922—23	36 814 — 20 —
1923—24	34 925 — 15 —

Den af Kommunen støttede *tekniske Skole* for Haandværkslærlinge og svende, som har Lokaler i Howitzvejs Skole og i en af Barakkerne paa Yrsavej, havde 574 Elever. Skolens Indtægt var: Skolepenge 10 075,50 Kr., Statstilskud til Driften 21 850 Kr., til Afholdelse af Foredrag 175 Kr. og som Understøttelse til 5 Elever i

Dagskolen for Karetmagere 873 Kr., Kommunens Tilskud til Driften 2 760 Kr. samt ekstraordinære 1 450 Kr. til Dækning af Underskud (hvertil endvidere kommer gratis Lokaler, Belysning og Brændsel anslaaet til 12 500 Kr.), Tilskud fra Amtsskolefonden 3 000 Kr., fra „Det Rejersenske Fond“ 200 Kr. og fra Antikvar Carl Jul. Petersens Hjælpfond 100 Kr. (til Foredrag og Koncerter). Forsømmelserne udgjorde 6,7 pCt., heraf paa Grund af Sygdom 3,9 pCt.

Fra *Børnenes Bogsamlinger*, der ved Aarets Slutning tilsammen tæller 17 244 Bind, er der sket 83 745 Udlaan til 4 937 Børn.

I de to *Skolehaver*, den ene ved Skolen paa Duevej (4 180 m²), den anden ved Nylandsplads (4 380 m²), undervises 11—14 Aars Børn, som frivilligt melder sig, to Gange ugentlig Kl. 4—6.

I 1924 undervistes 224 Børn. Fra den skolebotaniske Afdeling ved Nylandsplads udleveredes til Skolernes Botanikundervisning 496 Pakker Planter, og Haven havde stadig Besøg af Klasser med deres Lærer.

Skolebesøget. Skoleforsømmelserne fordelte paa hele Børnetallet og beregnede i pCt. af de skolepligtige Dage har udgjort:

	Ialt	Efter Fradrag af Sygdom
Skolen paa Howitzvej	6,6	0,4
„ „ Niels Ebbesensvej	6,3	0,3
„ „ Godthaabsvej	5,8	0,3
„ „ Fuglevangsvej	6,0	0,2
„ „ Nylandsvej	6,1	0,2
„ „ Solbjærgvej	6,1	0,2
„ „ Lollandsvej	5,9	0,3
„ „ Duevej	6,0	0,4
„ „ la Coursvej	7,1	0,3
Frederiksberg Gymnasium	5,0	0,2
Skolen paa Amicisvej	5,0	0,1
„ „ H. C. Ørstedsvej 7 B ..	6,3	0,4

I *Skolebøder* idømtes 82 Kr. 97 Ø. for 200 Dages Forsømmelser af 9 Børn.

Af de *Legater*, der er knyttet til Kommuneskolerne, har 2 Dreng faact Justitsraad Priemes og Hustrus Skolelegat (100 Kr.). 1 Pige Docent N. I. Fjords Legat (42 Kr.). 1 Dreng Enkefru P. M. Schulstads Legat (35 Kr.). 2 Piger og 1 Dreng Fabrikant C. A. Fejlberg og Hustrus Skolelegat (150 Kr. til Deling) samt 2 Dreng „Gunnar Jensens Mindelegat“ (Renter af 5 000 Kr. til Deling).

Skolebørns erhvervsmæssige Arbejde. Efter Indberetning fra Skolerne til Skolevæsenets Tilsynsførende ved Overholdelse af den af Kommunalbestyrelsen vedtagne og af Indenrigsministeriet under 2. November 1918 godkendte Vedtægt for Frederiksberg Kommune angaaende Børns og unge Menneskers Arbejde i visse Arter af Erhvervsvirksomhed var ved Skoleaarets Begyndelse 247 skolepligtige Børn i Arbejde i Virksomheder, der falder ind under Tilsynet; 349 Børn ved Skoleaarets Slutning. Tallene fordelte sig saaledes paa Skolerne, henholdsvis ved Skoleaarets Begyndelse, Slutning og i Gennemsnit af Aaret:

Skolen paa	Howitzvej	43	43	43
”	” Niels Ebbesens Vej	27	39	32
”	” Fuglevangsvej	17	21	18
”	” Godthaabsvej	31	45	39
”	” Nyelandsvej	23	34	31
”	” Solbjærgvej	28	43	37
”	” Lollandsvej	40	53	49
”	” Duevej	17	49	28
”	” la Cours Vej	21	22	21
	I alt ...	247	349	298

Forholdet mellem Antallet af Dreng og Piger har været som 13:1, idet de Piger, som er beskæftigede ved Husgerning i Hjemmet, ikke falder ind under Vedtægten.

I Aarets Løb er der angaaende Overtrædelse af Vedtægten til den Tilsynsførende indgaaet 3 Anmeldelser fra Politiet, 15 ved Indberetninger fra Skolerne. I 22 Tilfælde har den Tilsynsførende konstateret Overtrædelser paa Gader og i Forretninger, og privat fra Lærere er der blevet givet Tilsynet Meddelelse om enkelte Tilfælde, hvor Børn paa Grund af Arbejde kom uforberedte i Skole. I alt har Tilsynet haft 65 Sager til Behandling. I 3 Tilfælde er Sagen henvist til Politiets Afgørelse, dette gælder saaledes alle Tilfælde med Mælkekuske, Mælkerier og Biografteatre samt de Overtrædere, der har siddet gentagne Advarsler overhørige.

De skolesøgende Børns Opførsel giver Anledning til følgende Bemærkninger:

Der bortsendes af Værgeraadene i Løbet af Aaret 7 Børn (mod 11 forrige Aar). For Retten tiltaltes 10 Børn (6 forrige Aar), og til Værgeraad og Dommer blev der afgivet 51 Erklæringer (mod 82 Aaret før).

Sundhedsforhold m. m. I de 8 Badeanstalter blev der tilsammen givet 83 389 tempererede Brusebade. Af Drengeklasseerne har i de enkelte Skoler fra 83—94 pCt. og af Pigeklasseerne fra 73—91

pCt. af de tilstedeværende Børn benyttet Skolernes Badeanstalter. I Gennemsnit har hvert af de badende Børn faaet 16 Bade i Aarets Løb. Badningen besørgetes ved 1 Bademester, 2 Badekoner og 3 Skolebetjente.

Svømmeundervisningen paa „Helgoland“ Sommeren 1923. Ligesom de 2 foregaaende Aar begyndte Tørsvømningen i Maj Maaned. Der blev vist paa 21 Hold, og hvert Hold fik 8 Timers Undervisning. Undervisningen foregik uden for Skoletiden og lededes af Svømmelærerne, der paa den Maade fik hver 2 à 3 Hold Elever; disse var næsten alle fra 4. og 5. Grundskoleklasse og fra I Mellemskoleklasse. Der opnaas ved denne Undervisning foruden Indøvelse i Svømmebevægelser, at Lærer og Elever lærer hinanden at kende, inden Øvelserne i Bassinet paa Helgoland begynder, hvilket især for ængstelige Elever har en Del Betydning.

Den anden Juni begyndte Undervisningen paa „Helgoland“ under Forhold, der i Sammenligning med tidligere Aar var betydelig gunstigere, idet Skolevæsenet havde formaaet A/S „Helgoland“ til at bygge to Bassiner (et til Drengene og et til Pigerne), som Frederiksberg Skolevæsen fik Førsteret til.

Undervisningen, der meddeltes af 4 Lærerinder og 5 Lærere (i Ferien 3 Lærerinder og 4 Lærere), laa udenfor Børnenes Skoletid (i enkelte Tilfælde i Gymnastiktimerne), i Ferien fra Kl. 11—3 og i den øvrige Tid fra Kl. 2½—6½.

Som Maal for Undervisningen anvendtes nedenstaaende to Prøver:

I. „Folkeskolens Frisvømmerprøve“, hvortil der kræves:

1. Brystsvømning	200 m
2. Rygsvømning	40 „
3. Flydning.	
4. Dykning efter Genstand	2½ „
5. Undervandssvømning	10 „
6. Bjergning af en jævnaldrende Kammerat	20 „
7. Noget Kendskab til Frigørelsestag.	

II. „Frederiksberg udvidede Frisvømmerprøve“, hvortil der kræves:

1. Brystsvømning	500 m
2. Rygsvømning med Overtag	100 „
3. Dykning efter Genstand	3 „
4. Undervandssvømning	12 „
5. Bjergning efter Svømning i fuld Paaklædning..	25 „
6. Afklædning i Vandet.	
7. Praktisk Kendskab til Frigørelsestag.	

8. Praktisk Kendskab til Oplivningsforsøg (Schäfermetoden).
9. Udspring paa Hovedet fra Vippen.

Besøget fremgaar efter de over Børnene førte Mødelister af følgende Tal:

	Antal Elever	Antal Bade	Bestaaet „Folkesk. Frisvpr.“	Bestaaet „Frederiksberg udv. Frisvpr.“
Drengene ..	1200	14 675	56	27
Piger	700	11 325	30	21
Ialt ...	1900	26 000	86	48

Den usædvanlig kolde Sommer var sikkert Skyld i, at Badenes Antal ikke blev saa stort som forventet, og af samme Grund aflystes den sædvanlige Opvisning.

Skolevæsenet har tidligere ved en enkelt Skole gjort Forsøg paa at rette *Holdningsfejl* hos Børn ved Behandling efter Elin Falcks Principper. Da det viste sig, at den gav gode Resultater, men at Virkningen svækkedes, naar den var for kortvarig, begyndte man i Februar en lignende Behandling af et større Antal Børn (41 P., 18 Dr.) fra hele Skolevæsenet under Lærer Oluf Larsens Ledelse og fortsatte den indtil Sommerferien. Særlig hos de Børn, der ved Kursus'ets Slutning endnu deltog (24 P., 11 Dr.), viste der sig saa betydelig Fremgang, at man agter at fortsætte Forsøget.

Bespisningen af Skolebørn med Middagsmad i Vintermaanederne fandt ligesom Aaret forud Sted hver Søgnedag og varede med Støtte af Kommunen fra den 3. December til den 3. Maj, begge Dage medregnede. Børnene bespistes hveranden Dag med varm Mad, hveranden med varm Mælk, Kryddertvebakker og Smørrebrød. I alt bespistes:

i Vinteren 1919—20	{	1 600* Børn	i 113 Dage med 206 000 Port.
	{	1 400** —	
i — 1920—21	{	1 230* —	i 113 — — 150 000 —
	{	1 120** —	
i — 1921—22	{	1 250* —	i 123 — — 169 000 —
	{	1 190** —	
i — 1922—23	{	1 250* —	i 117 — — 155 000 —
	{	1 210** —	
i — 1923—24	{	1 118* —	i 116 — — 142 000 —
	{	1 129** —	

*) De egentlige Vintermaaneder.

**) De to Foraarsmaaneder.

Det Antal Børn her i Kommunen, som ved Indrømmelse fra Befordringsautoriteterne fik *fri Rejse med Jernbaner og Dampskibe* i Sommerferien 1923 udgjorde 3 376.

Lærerforeningen anbragte i alt 908 Børn, deraf 147 (15 Drengene og 132 Piger) i private Hjem. I Juni Maaned anbragtes 184 svage-lige Børn (95 Drengene og 89 Piger) i Kongsøre og Højstrup Ferie-hjem. 577 Børn (318 Drengene og 259 Piger) udsendtes i Ferien til Foreningens Feriehjem i Kongsøre og Højstrup, til „Det Clas-senske Fideikommis“s Feriehjem i Corselitze Skov paa Falster og til Lejren i Horserød, hvert Barn i 3 Uger.

I Antallet af de ferierejsende Børn var indbefattet 260 kirtel-syge Børn, der anbragtes paa *Sanatoriet ved Høve*. Før Udsendelsen havde Skolelægerne undersøgt de Børn, der som kirtelsvage ønskedes anbragte paa Sanatoriet, men flere af disse Børn frembød dog slet ingen eller kun ganske ubetydelige Symptomer paa Kirtel-syge, saa at de disponible Pladser var tilstrækkelige til at skaffe alle dem Sanatorieophold, der for Alvor trængte dertil.

Opholdet paa Sanatoriet, der for Drengene strakte sig over Tidsrummet 12. Maj—18. Juli og for Pigerne 26. Juli—29. Septem-ber, havde som sædvanlig den heldigste Virkning paa Børnene, der rejste hjem med en Vægtforøgelse, som for Pigerne Vedkom-mende gennemsnitlig androg 1,3 kg, for Drengene 2,4 kg.

Undervisningen af tuberkuløse Børn i Henhold til § 9 i Lov No. 145 af 12. Marts 1918 har omfattet 11 Børn, som lider af smitte-farlig Tuberkulose; de har nydt særlig Undervisning i den af Kom-munen i 1915 indrettede Skolebygning paa Tesdorpsvej.

Børnene, der var under Lægetilsyn af Overlæge ved Frederiks-berg Hospitals Tuberkuloseafdeling, Dr. med. G. E. Permin, be-handledes efter følgende Plan:

Vinterplan.

- Kl. 9 — 9⁴⁵ Undervisning.
- „ 9⁴⁵—10¹⁵ Frokost ($\frac{1}{2}$ l sød Mælk til hvert Barn leveres fra Hospitalet).
- „ 10¹⁵—11 Undervisning.
- „ 11 —12 Spadseretur.
- „ 12 — 1¹⁵ Hvile (absolut Ro).
- „ 1¹⁵— 2 Undervisning.
- „ 2 — 3 Middag (2 Retter varm Mad, som leveres fra Hospi-talet).
- „ 3 — 3³⁰ à 4 Friluftsbeskæftigelse.

Sommerplan.

- Kl. 9 — 9⁴⁵ Undervisning.
- „ 9⁴⁵—10¹⁵ Frokost (Mælk fra Hospitalet).

- Kl. 10¹⁵—11 Undervisning.
 „ 11 —12³⁰ Spadseretur.
 „ 12³⁰— 2 Hvile (absolut Ro).
 „ 2 —3 Middag (Mad fra Hospitalet).
 „ 3 — 3⁴⁵ Undervisning.
 „ 3⁴⁵— 5 à 6 Friluftsbeskæftigelse.
 Badning af Børnene, Desinfection af Spyttflasker m. v. fore-
 gaar paa Hospitalet.

Undervisningen af talelidende Børn. Fra Begyndelsen af Skole-
 aaret 1923—24 oprettedes ved Godthaabsvejens Skole et Talekur-
 sus for talelidende Børn fra alle Kommunens Skoler.

Undervisningen blev givet af Kommuelærer P. Th. Jensen,
 der har en særlig Uddannelse til at lede et saadant Kursus. Ele-
 verne, der udpegedes af Klasselærerne og Dansk lærerne, inddeltes
 i Hold paa 4—6 Elever efter Alder og Talefejlenes Art og Grad.
 Undervisningen foregik om Formiddagen fra 8—9 og 9—10, og
 Eleverne fulgte derefter Resten af Dagens Undervisning i deres
 egne Klasser.

I Skoleaaret 1923—24 blev der i alt behandlet 32 Elever, delte
 i 4 Hold.

Den *Undervisning af syge Børn paa Hospitalet*, der har fundet
 Sted ved en af Skolens Lærerinder siden 1901, har sidste Aar om-
 fattet 15 Børn.

Indtægterne af Skolevæsenets særlige Fond, der bestaar af Sko-
 lebøder og Renter af Fondens Kapital, er anvendt til at støtte *Sko-*
lerejser med de ældste Klasser. Der foretoges Udflugter til Dyre-
 haven, Fredensborg, Gurre, Hareskov, Helsingør, Hillerød, Jæ-
 gerspris, Sorø, Roskilde og Stevns Klint med 1 593 Børn, 27 almin-
 delige Klasser og 48 Mellemkoleklasser. Af de sidste rejste 1 028
 af 1 104 Børn eller 93 pCt., i Folkeskoleklasserne 565 af 644 Børn
 eller 88 pCt. Skolevæsenets Tilskud var 865 Kr. 81 Ø., hvilket i
 Gennemsnit bliver 11 Kr. 54 Ø. pr. Klasse og 54,3 Ø. pr. Barn.

Skolelægerne. Se Beretningen Side 24.

Skoletandklinikken.

Driftsudgifterne var i afvigte Regnskabsaar 41 285 Kr. 76 Ø.,
 Udgiften pr. Barn androg ca. 8 Kr. 30 Ø. og pr. Behandling 2 Kr.
 30 Ø. 54 Elever har efter derom indgivet Andragende faaet Be-
 talingen eftergivet.

Til Sammenligning anføres, at Udgiften har været:

i 1918—19	5 Kr. 74 Ø. pr. Barn	2 Kr. 25 Ø. pr. Behandling
i 1919—20	6 " 21 " " "	1 " 58 " " "
i 1920—21	8 " 14 " " "	2 " 15 " " "
i 1921—22	8 " 27 " " "	2 " 29 " " "
i 1922—23	9 " 88 " " "	2 " 41 " " "

Se iøvrigt Beretningen Side 30.

Lærerpersonalet har afvigte Aar undergaaet følgende Forandringer:

Lærerinde, Frk. Meta Konstantin Hansen,

— Frk. Anna Munck,

— Fru Margrethe Elmkjær,

— Frk. C. M. Jeppesen

afskedigedes med Pension.

Lærerinde, Fru Agnes Nielsen, f. Nørgaard,

— Fru Gerda Madsen, f. Bruun Behrend,

Timelærerinde, Fru L. Wilkens,

— Fru R. Gemzøe,

Timelærer Hugo Gaarn

afskedigedes efter Ansøgning uden Pension.

Skoleinspektør, Frk. Johanne Sørensen,

— J. Berning,

Overlærer Vilhelm Petersen,

— Fr. Simonsen,

Lærer Gødert Olsen

afgik ved Døden.

Cand. mag. Oluf Madsen forflyttedes som Adjunkt til Lyngby Statsskole.

Der er ikke antaget noget Personale i de derved ledigblevne Lærer(Lærerinde)pladser. Skoleinspektør og Overlærerembederne blev besat med frederiksbergske Lærere.

Lærerpersonalet bestod den 2. August 1924 af:

1 Rektor.

10 Skoleinspektører.

1 Lærerinde, der fungerer som Skoleleder og lønnes som Skoleinspektør.

10 Overlærere, hvoraf 1 tillige er Lektor.

9 Overlærerinder.

6 fast ansatte Lektorer.

8 fast ansatte Adjunkter. (7 fast ansatte og 1 konstitueret).

2 fast ansatte Lærere med Lon som Sang- og Gymnastiklærere.
 96 andre fast ansatte Lærere (10 Embeder var ikke besatte).
 163 andre fast ansatte Lærerinder (8 Embeder var ikke besatte).

8 Timelærere.

23 Timelærerinder.

4 Lærere, } der midlertidig er antagne til at undervise
 3 Lærerinder, } enkelte Timer.

4 Lærere og 2 Lærerinder, der er fast ansatte ved Statens Skoler, underviser delvis ved Frederiksberg Skolevæsen.

Desuden findes der en til Undervisning af tuberkuløse Børn antagen Lærerinde samt 22 Aarsvikarer.

Ved Skolevæsenet fungerer der foruden: 2 Viceskoleledere, 2 Skolelæger, 3 Skolesygeplejersker og det ved Tandklinikken ansatte Personale endvidere 12 Skolebetjente, 1 Bademester, 2 Badekoner og en Varmemester.

Lærerpersonalets Størrelse i de sidste Aar fremgaar af følgende Oversigt:

	Fast ansatte		Timelærerpersonele		Ialt		Hoved-sum
	Lærere	Lærerinder	Lærere	Lærerinder	Lærere	Lærerinder	
$\frac{2}{4}$ 1920	140	179	19	51	159	230	389
„ 1921	139	179	19	45	158	224	382
„ 1922	139	183	13	32	152	215	367
$\frac{2}{8}$ 1923	140	183	13	26	154	208	362
„ 1924	131	175	8	23	139	198	337

Undervisningen besørgedes saaledes:

	Ugentlig Timetal			
	I Sommerhalvaaret		I Vinterhalvaaret	
	Ved Lærere	Ved Lærerinder	Ved Lærere	Ved Lærerinder
1919—20	4 718	6 093	4 642	6 098
1920—21	4 357	6 062	4 408	6 025
1921—22	4 222	6 092	4 276	6 050
1922—23	4 161	5 872	4 161	5 872
1923—24	3 966	5 804	3 966	5 804

Paa Grund af Sygdom blandt Lærerpersonalet har Skolevæsenet afholdt Udgift til Vikariat i følgende Antal Timer (Tallene i Parentes angiver dette Antal udtrykt i Procent af Lærernes og Lærerindernes Timetal):

	For Lærere	For Lærerinder	Ialt
1919—20	8 743 (4,67)	11 175 (4,58)	19 918
1920—21	7 311 (4,17)	14 320 (5,92)	21 631
1921—22	6 430 (3,78)	17 476 (7,19)	23 906
1922—23	8 292 (4,98)	16 535 (7,04)	24 827
1923—24	3 676 (2,32)	13 466 (5,80)	17 142

Ved de enkelte Skoler er der afholdt 32 Lærerraadsmøder og 39 Læremøder. Med Inspektorerne har Direktøren afholdt 7 Møder.

I Aarets Løb er afholdt følgende *Instruktionskursus* og *Foredrag* for Lærerpersonalet (planlagt af Skoledirektøren og det af Læremødet nedsatte Instruktionsudvalg).

Tegning og Smaasløjd i Iste Klasserne: Skoleinspektør O. Hesselund.

Fonetiske Øvelser i Smaaklasserne: Frk. D. Sandal.

Instruktion i Bogteknik: Hr. J. Vejlbjerg.

Plantefysiologiske Øvelser: Viceskoleinspektør Sofus Franck.

Smaabørnsgymnastik: Gymnastikinspektør Frk. Else Thomsen.

Regning: Skoleinspektør J. Arvin.

Lærerpersonalets Bogsamlinger talte ved Aarets Slutning 4 681 Bind.

Lønningsforhold. Den 2. August 1924 fordelte det faste Lærerpersonele sig saaledes paa de forskellige Lønningstrin:

a. 1. Rektorer:

1 à 9 530 Kr.

2. Skoleinspektører:

4 à 9 050 Kr.

2 à 8 450 Kr.

4 à 7 850 Kr.

10

3. Lærerinder, der med Skoleinspektørløn er antaget som Skoleledere:

1 à 9 050 Kr.

b. Fastansatte Lærere:

1. Overlærere:

1 à 9 465 Kr.

9 à 7 670

10

2. Lektorer:

2 à 8 265 Kr.

4 à 7 665 Kr.

6

3. Adjunker:

4 à 6 640 Kr.

1 à 5 528 Kr.

1 à 5 168 Kr.

2 à 4 254 Kr.

8

4. Særlige Sang- og Gymnastiklærere ved Gymnasieskolen:

2 à 5 768 Kr.

5. Lærere med anden skoleplanmæssig Løn:

55 à	6 470 Kr.
10 à	5 985 Kr.
11 à	5 500 Kr.
9 à	5 015 Kr.
8 à	4 530 Kr.
3 à	4 145 Kr.
0 à	3 760 Kr.

96

c. Fastansatte Lærere:

1. Overlærere:

9 à	7 670 Kr.
-----	-----------

2. Lærere med anden skoleplanmæssig Løn:

92 à	6 470 Kr.
26 à	5 985 Kr.
22 à	5 500 Kr.
18 à	5 015 Kr.
5 à	4 530 Kr.
0 à	4 145 Kr.
0 à	3 760 Kr.

163

Udgifterne til Skolevæsenets Drift har udgjort:

1919—20	2 796 810 Kr.	39 Øre	mod bevilget	1 556 528 Kr
1920—21	3 615 448	„ 80	„ „ „	3 546 441 „
1921—22	3 472 529	„ 03	„ „ „	3 647 393 „
1922—23	3 169 331	„ 30	„ „ „	3 468 241 „
1923—24*)	3 315 118	„ 22	„ „ „	3 476 607 „

Der er af Staten refunderet Kommunen 778 323 Kr. 16 Ø. til faste Lærerlønninger, 15 853 Kr. 83 Ø. til Vikarudgifter og efter Tuberkulose-loven af 12. Marts 1918 8 907 Kr. 43 Ø. til den særlige Undervisning af tuberkuløse Børn. Lærerpersonalet har refunderet 15 626 Kr. 80 Ø. til Vikarudgifter. Skolevæsenets Tjenestemænd har betalt for Tjenestebolig 9 549 Kr. 36 Ø. Underskolerne ved de af Kommunen overtagne Overskoler har refunderet Kommunen Andel i fælles Udgifter 34 100 Kr. 33 Ø. og Kommunens Andel i Skoleafgiften har andraget 62 772 Kr. 54 Ø. Afregning med Staten, København og Gentofte i H. t. Lov af 20. Marts 1918 har andraget 209 162 Kr. i Kommunens Favor og Staten har for kirtelsyge Børns Ophold paa Høve Sanatorium refunderet 43 342 Kr. 50 Ø.

*) Forrentning og Afskrivning medregnet.

Herved synker Kommunens Udgift til Skolevæsenets Drift i afvigte Aar til 2 137 480 Kr. 27 Ø. Fordeles denne Udgift paa Børnetallet i Kommuneskolerne (efter at man har fradraget Udgiften til Fortsættelsesundervisning, Amtsskolefond og til Pensionsudgifter vedrørende de overtagne Skoler samt Udgiften til Artiumskursus, som ikke vedrører de skolesøgende Børn), bliver den for hvert Barn 234 Kr. 22 Ø. af Kommunen og 113 Kr. 11 Ø. af Stat og Skolefond.

Den tilsvarende Udgift udgjorde	pr. Barn		
	af Kommunen	af Stat	o. Skolefond
1918—19 1 332 311 Kr. 79 Ø.	163 Kr. 72 Ø.	55 Kr. 06 Ø.	
1919—20 1 990 440 „ 42 „	203 „ 10 „	77 „ 65 „	
1920—21 2 418 479 „ 51 „	253 „ 26 „	119 „ 89 „	
1921—22 2 219 618 „ 62 „	234 „ 19 „	105 „ 12 „	
1922—23 1 905 765 „ 99 „	206 „ 09 „	101 „ 90 „	

Andre (offentlige og private) Skoler. Ved Slutningen af 1923 fandtes foruden de kommunale Skoler følgende Skoler i Kommunen:

Se Tabellen Side 26—27.

Af de fra Skolelæger og Skoletandlæge til Skolekommissionen indsendte udførlige Beretninger skal følgende anføres:

Skolelæge-Beretning.

Tabel I.

Sygeligheden hos de i Skoleaaret 1923 - 24. i 1ste Klasser nyoptagne Børn	Drenge	Pig. r	Ialt
Spinkel Legemsbygning	19	27	46
Mangelfuld Ernæring	66	49	115
Tuberkulose i Lunger	0	0	0
— i andre Organer	1	1	2
Kirtelsyge, let	125	111	241
— sværere	9	9	18
Blodmangel	39	65	104
Nervesygdomme	5	8	13
Øjensygdomme	45	61	106
Øre-, Næse- og Svælgsygdomme	90	87	177
Hjertesygdomme	6	5	11
Sygdomme i Aandedrætsorganerne (Tub. undt)	7	4	11
— i Fordøjelsesorganerne	11	8	19
Holdningsfejl	21	23	44
Deformitet af Brystkassen	8	16	24
Andre Deformiteter	9	8	17
Brok	9	3	12
Andre kirurgiske Sygdomme	2	0	2
Hudsygdomme	11	4	15
Talefejl	14	4	18
Imbecilitet	3	0	3
Inkontinentia urinae & alvi	20	17	37
Andre Svagheder	2	0	2
I alt sygelige Tilfælde	522	515	1037
Svagelige Personer	324	307	631
Raske Personer	267	279	546
I alt undersøgt	591	586	1177

Skolelægerne har i Skoleaaret 1923—24 undersøgt og udstedt Helbredskort for 1 177 i 1ste Klasserne indskrevne Børn foruden for adskillige i ældre Klasser nyoptagne Børn samt for Børn i 1 Mellem-skoleklasserne i de overtagne Skoler.

Af de 1 177 Børn maatte 546 (46 pCt.) anses for raske, medens de øvrige frembød forskellige — for største Delen dog mindre betydende — Svagheder, for hvilke er gjort nærmere Rede i Tabel I. Kun 71 Børn (33 Dreng og 38 Piger) fandt Skolelægerne Anledning til at tage under nøjere Observation, og disses Helbredskort mærkedes med NB.

I Skolelægernes faste Træffetider paa Skolerne er i alt henvist til dem 710 Børn, 8,3 pCt. af det samlede Elevantal. 38 Børn fejlede intet, for Svaghederne hos de øvrige 672 Børn er gjort Rede i Tabel III.

Tabel II.

Udnyttelsen af Skolelægernes Træffetider i Skoleaaret 1923—24

Skolernes samlede Elevantal (Aarets Gennemsnit).....	8570
Henvist til Skolelægen.....	710
Procent af Elevantallet.....	8,3
Intet foretaget.....	47
Afgivet Skøn.....	133
Afgivet Raad.....	284
Henvist til Lægebehandling.....	246
Mundtlige Henvisninger.....	19
Skriftlige Henvisninger.....	227
Heraf returnerede.....	92
med Diagnose.....	17

Tabel II viser, at der i 47 Tilfælde intet var at foretage for Skolelægen; i 133 Tilfælde afgaves et Skøn; 246 Børn henvistes til at søge Læggehjælp, medens 284, der ikke trængte til Læggehjælp, fik Raad eller henvistes til Skolesygeplejerskens Behandling.

Klassebesøg o. s. v. er udført som de foregaaende Aar.

Skolelægerne har som sædvanlig blandt talrige Ansøgere udtaget de Børn, der udsendtes til Høve Sanatorium og til Junikolonierne for svagelige Børn, ligesom de umiddelbart før Udsendelsen har undersøgt disse Børn og Feriekoloniebørnene. Endvidere har Skolelægerne været behjælpelige med Udtagelse af Børn, som trængte til Holdningsgymnastik.

Antal Elever

	Fra Frederiksberg Kommune					
	Over skolepligtig Alder		Eskolepligtig Alder		Under skolepligtig Alder	
	D.	P.	D.	P.	D.	P.
Statsskoler:						
St. Jørgens Gymnasium	64		63			
Svanholm Gymnasium	96		129			
Falkonergaardens Gymnasium		104		76		
Private Gymnasier:						
Frk. Kruses Skole		94		273		26
Johannesskolen	31	14	76	48	1	
Private Mellem- og Realskoler:						
St. Josef Søstrenes franske Skole...		19		141		5
Andre private Skoler:						
Forberedelsesskolen til						
St. Jørgens Gymnasium			82	1	29	
— Svanholm —			245		34	
— Falkonergaardens —				81		10
— Frederiksberg —			205		39	
Hans Gregersens Skole			81		9	
Anna Barfods —				176		18
S. Milos —				64		6
K.F.U.M.s Seminariskole			5	82	3	11
Frederiksberg højere Borger- og Realskole	4		41		3	
Billes Skole	6	6	59	46	3	2
Børnehjemmet Godthaabs Skole	2		71	11	7	3
Sct. Mariæ Skole			19	28		1
M. og N. Vendts Skole		1	13	29	2	
Mosaik Drengeskole			3			
O. W. Jensens Skole			13	9		
Ialt...	203	238	1105	1065	130	82
Heraf i Statsskoler	160	104	192	76		
— i private Gymnasieskoler	31	108	76	321	1	26
— i — Mellem- og Realskoler		19		141		5
— i andre private Skoler	12	7	837	527	129	51

31. December 1923.

Til- sammen		Fra andre Kommuner								Ialt	
		Over skole- pligtig Alder		I skoleplig- tig Alder		Under skole- pligtig Alder		Til- sammen			
D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.	D.	P.
127		67		37				104		231	
225	180	117	57	128	43			245	100	470	280
108	393	61	49	218	131	8	22	287	202	395	595
	62	20		85		6		111		173	
	165		27		266		22		315		480
111	1			42		22		64		175	1
279	91			225	40	36	8	261	48	540	139
244				57		9		66		310	
90	194			53		6		59		149	
	70			73			6		79		273
	93			53			5		58		128
8				1	46	2	3	3	49	11	142
48		5		37		3		45		93	
68	54	15	8	86	70	6	1	107	79	175	133
80	14			2				2		82	14
19	29	2		56	51	1		59	51	78	80
15	30			15	32			15	32	30	62
3		8		204		5		217		220	
13	9			14	12			14	12	27	21
1438	1385	275	161	1175	902	98	73	1548	1136	2986	2521
352	180	184	57	165	43			349	100	701	280
108	455	61	69	218	216	8	28	287	313	395	768
	165		27		266		22		315		480
978	585	30	8	792	377	90	23	912	408	1890	993

Tabel III.

Sygdomstilfælde hos Drengene og Piger henvist til Skolelægerne i Skoleåret 1923—24	Drengene	Piger
Akut Infektionssygdomme	4	8
Tuberkulose i Lunger.....	0	0
— i andre Organer.....	1	0
Kirtelsyge.....	9	18
Blodmangel.....	13	16
Nervesygdomme.....	11	14
Svagt Syn.....	21	33
Andre Øjensygdomme.....	26	54
Øre-, Næse- Svælgsygdomme	39	38
Heraf tungføre.....	(4)	(6)
Hjertesygdomme	8	12
Sygdomme i Aandedrætsorganerne (Tub. undt.).....	8	8
— i Fordøjelsesorganerne	9	17
Holdningsfejl.....	3	12
Deformiteter.....	7	3
Andre kirurgiske Sygdomme.....	72	74
Hudsygdomme.....	58	39
Pedikulose.....	0	0
Talefejl.....	8	3
Imbecilitet.....	4	0
Inkontinentia urinae & alvi.....	0	0
Andre Svagheder.....	4	23
I alt Sygdomstilfælde.....	305	372
<hr/>		
Antal syge Personer.....	304	368
Intet sygeligt paavist hos.....	19	19
I alt henvist til Skolelægen	323	387

Ligeledes har de afgivet Skøn over de Børn, der var indstillet til Hjælpe- og Værneklasser samt til Klassen for Børn, der lider af Talefejl.

Skolesygeplejerskernes Virksomhed er fortsat i samme Spor som i tidligere Aar.

En Oversigt over Sygdomstilfælde behandlede af Skolesygeplejerskerne findes i nedenstaaende Tabel IV.

Iøvrigt har Skolesygeplejerskerne i det forløbne Aar foretaget Maaling og Vejning af Børnene i 1., 3. og 6. Klasserne og i I. og IV. Mellemskoleklasse samt af NB.-Børnene, har været til Assistance for Skolelægerne i disses Træffetid paa Skolerne, og endelig selv haft fast Træffetid paa de enkelte Skoler daglig, afvekslende Formiddag og Eftermiddag.

Tabel IV.
Sygdomstilfælde behandlet af Skolesygeplejerskerne
1923—24.

Kirurgiske Tilfælde.....	1107
Hudlidelser.....	455
Øjenlidelser.....	74
Ørelidelser.....	31
I alt behandlede Tilfælde.....	1667
Samlede Antal Enkeltbehandlinger.....	24869
Gennemsnitlige Antal Behandlinger pr. Tilfælde.....	14,9
Højeste — — —.....	206
Laveste — — —.....	1

En Oversigt over Skolesygeplejerskernes Virksomhed m. H. t. Utøjsbehandlingen findes i nedenstaaende Tabel V.

Tabel V.
Utøjsbehandling udført af Skolesygeplejerskerne
1923—24.

	Grund- og Ho- vedsk.	Mellem- skolen
De kontrollerede Børns Antal.....	3148	847
Ved første Eftersyn fandtes angrebne.....	173	7
" sidste " " ".....	79	1
Antal Børn rensede paa Skolen.....	137	1
Heraf rensede 1 Gang.....	63	0
" " 2 Gange.....	26	0
" " 3 eller flere Gange.....	48	1
Antal Haarafklipninger.....	2	0

Skoletandklinikken.

Resultatet af Klinikens Arbejde fremgaar af Tabel 1.
Ekstraktionerne fordelte sig saaledes:

- 2 overtallige Tænder,
- 1 lateral Skæretand,
- 3 II Præmolarer,
- 50 6=Aars Molarer, heraf 17 hos ikke betalende Børn i højere Klasser,
- 1 II Molar.

57

Det samlede Antal Patienter har været 5 862 og det samlede Antal behandlede Børn var 4 972, idet 108 Børn (57 Drengene og 51 Piger) gik ud af Skolerne, inden Behandlingen var foretaget, 75 Børn ikke mødte paa Grund af Sygdom (Tabel 2), Behandlings-tilladelsen blev taget tilbage for 40 Børn (15 Drengene og 25 Piger), og 31 Børn (15 Drengene og 16 Piger) blev slettet paa Grund af Re-stance, inden Behandlingen var foretaget.

Af de mødte Børn var 941 fejlfri, medens Behandling maatte opgives paa 13 Børn (Tabel 3).

Paa de resterende 4 018 Børn udførtes 17 885 Behandlinger (9 135 paa Drengene og 8 750 paa Piger).

Til gratis Behandling var indskrevet 1 225 (nye) Børn, af hvilke 55 (33 Drengene og 22 Piger) gik ud af Skolerne, inden Behandlingen var foretaget, medens 49 ikke mødte paa Grund af Sygdom (Tabel 2), og Behandlingstilladelsen blev taget tilbage for 15 Børn (4 Drengene og 11 Piger), inden Behandlingen blev paabegyndt.

Af de resterende 1 106 var kun 30 eller 2,7 pCt. helt fejlfri (Tabel 3).

Til „Nødhjælp“ har der i Aarets Løb været henvist 148 (nye) Børn (75 Drengene og 73 Piger).

Blandt de behandlede Børn fandtes 37 fra private Skoler.

Tabel 1.

	Antal Dage	Antal Timer	Antal Patienter		Fyldninger	Ekstraktion		Rensning	Rod-behandling	Andre Behandlinger.	Antal Behandlinger	
			Drenge	Piger		Mælketænder	Blivende Tænder				Drenge	Piger
A.....	242	1089	2245	1966	6759	1703	37	625	703	323	4998	5152
B.....			813	838	5159	965	20	81	1247	263	4137	3598
I alt.....	242	1089	3058	2804	11918	2668	57	706	1950	586	9135	8750

Tabel 2.

Indskrevet til Behandling						Heraf udgaaet af Skolerne i Aarets Løb						Slettet paa Grund af Restance			Ikke mødt til Behandling						Behandling nægtet			Behandlings-tilladelsen taget tilbage								
Drenge		Piger		Samlet Antal		Drenge		Piger		Samlet Antal		Drenge		Piger		Samlet Antal		Drenge		Piger		Samlet Antal		Drenge		Piger		Samlet Antal				
A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	A	A	A	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	
2006	631	1995	594	4001	1225	267	71	312	42	579	113	21	19	40	14	23	12	26	26	49	162	171	130	215	292	336	18	17	21	19	39	36

A = betaling-pligtige. B = gratis behandlede.

Tabel 3.

	Antal fejlfri		Behandling umulig	
	Drenge	Piger	Drenge	Piger
A.....	441	467	6	2
B.....	1*)2**)18	12	3	2
Summa.....	462	479	9	4

*) Oversiddere ingen ny Karies.

**) Fremmede Plomber ingen nye Karies.

Tabel 4.

	Videre Behandling nægtet			Oversiddere i 1ste Klasse		
	Drenge	Piger	Samlet Antal	Drenge	Piger	Samlet Antal
Summa.....	141	109	250	28	21	49

Tabel 5.

	Ret til gratis Behandling havde	Af disse nægtede	pCt
Skoleaaret 1919—20	1502	410	27,0
— 1920—21*)	1414	361	26,2
— 1921—22*)	1423	304	21,4
— 1922—23*)	1467	333	22,7
— 1923—24*)	1463	286	19,5

*) De overtagne Skoler er ikke medregnede.

Tabel 5 a.

De overtagne Skoler	Ret til gratis Behandling havde	Af disse nægtede	pCt
Skoleaaret 1920—21.....	256	200	78,9
— 1921—22.....	265	177	66,8
— 1922—23.....	162	111	68,5
— 1923—24.....	148	100	67,6

Tabel 6.

	Ret til Behandling havde	Af disse nægtede	pCt
Den 1. April 1920.....	3903	378	9,7
— 1921.....	4105	353	8,6
— 1922.....	4281	370	8,6
Den 1. Aug. 1923.....	4183	294	7,0
— 1924.....	4203	292	6,8